

Elades usust lähtuvalt

Usk, mida meie Issand meilt ootab „ei ole kindlus, et kõik läheb alati hästi. See on usaldus, et ükskõik, kuidas asjad ka ei läheks, Jumal kasutab neid minu, mind ümbritsevate inimeste ja kogu Kiriku hüvanguks.”

12.01.2017

Meie Issand oli väga liigutatud uudistest Ristija Johannese surmast. Ta oli tulnud, et vabastada meid patust ja sellest sügavast rebendist,

mille see oli põhjustanud
inimloomusele – loomusele, mille Ta
oli suvatsenud teha enda omaks.
Kuid veel enam seetõttu, et kuna ta
oli selle loomuse viimseni omaks
võtnud – välja arvatud patu – ei
jätnud see uus kogemus
inimsüdames elunevast kurjast – ja
antud juhul ka rumalast
kergemeelsusest – Teda
ükskõikseks. Sügavalt liigutatuna
tundis Ta vajadust eemalduda
vaiksesse paika, kus Ta võis
palvetada ja rahus mediteerida. [1]

*Ent, kui Jeesus astus paadist välja ja
nägi suurt rahvahulka, läks ta meel
haledaks. [2] Ta veetis ülejäänud
päeva nende inimeste hingede ja
kehade eest hoolitsedes; Ta õpetas
neile palju ja ravis neid, kes olid
haiged. Meie Issand ei kutsunud ise
seda olukorda esile. Tema eesmärk
oli üsna erinev: Ta tahtis lihtsalt
palvetada ja puhata ning aidata
apostlitel sedasama teha. Kuid tema*

preesterlik süda ei lubanud Tal mööda lasta ootamatut võimalust abistada neid, kes olid Tema ümber, olgugi, et Tal tuli seepärast iseenda vägagi arusaadavad tundmused tahaplaanile jätta.

Nagu ka teistel puhkudel, nii ei jutusta evangelistid meile ka sel korral sellest, mida Jeesus tol päeval inimestele õpetas. Nende peamine huvi on edastada meile lisaks näitele Jeesuse suuremeelsusest ka selle päeva sündmusi, mis sisaldavad olulisi õpetusi nende jaoks, kes soovivad omandada siseelu ja levitada meie Issanda tuld ka teistele.

Suuremeelsus

Möödusid mitmed tunnid. Inimesed kuulasid ja Õpetaja jätkas nende õpetamist. Jüngrid hakkasid rahutuks muutuma ja muretsesid selle pärast, mis võiks juhtuda, kui see suur rahvahulk avastab, et on

juba liiga hilja enesele süüa leida. Võib-olla oleks inimeste entusiasmi muutunud heitumuseks või isegi vihaks. Seega astuvad jüngrid Jeesuse juurde ja ütlevad talle: „*Paik on üksildane ja aeg juba hiline, lase nüüd rahvahulgad ära minna, et nad läheksid küladesse endale süüa otsima!*” [3] Kuid meie Issanda vastus üllatab neid: „*Neil ei ole tarvis ära minna. Andke teie neile süüa!*” [4] Nende mure on ka teie mure: kandke teie selle eest hoolt.

Apostlid ei püüdnud Jeesuse juurde minemisega oma vastutusest kõrvale hiilida. Asi oli lihtsalt selles, et ülesanne tundus olevat täielikult väljaspool nende võimete piire, nii et neile ei tulnud pähegi selles osas midagi ette võtta. Muidugi tundsid nad inimestele kaasa, kuid mida rohkemat oleksid nad võinud teha? Meie Issanda vastus viis nad segadusse: sa tahad, et *meie* annaksime neile midagi süüa? Isegi

kahesaja teenari eest ostetud leibadest ei jätku neile, et igaüks pisutki saaks. [5] Mida saame *meie* teha?

Kuid Õpetaja ei andnud järele; Ta tahtis, et nad võtaksid selle probleemi enda õlule ja teeksid, mis nad suudavad. *Mitu leiba teil on? Minge vaadake!* [6] Jüngrid naasevad napi vastusega: meil on ainult *viis, ja kaks kala*. [7] Ja Jeesus ütleb: *Tooge need mulle siia*. [8] Hiljem, nende apostelliku töö aastatel, mõtlesid nad võib-olla selle üle, mida Jeesus oli neile sel päeval õpetanud: kui see on kõik, mis meil on, siis tuleb meil probleem lahendada selle vähese abil. Heasoovlikkus ja kaastunne rahvahulga vastu, pole piisav. Samuti ei või me rahulduda tõdemusega, et võitlus või apostellik eesmärk käib üle meie võimetest. Meil, kristlastel, peab olema suur süda ja selge pea: me peame rahulikult kokku arvestama, kui palju leivapätse meil

on; mida saame me teha ilma, et
laseksime endil heituda sellest, mida
me teha ei saa. Meil tuleb asetada
meie Issanda jalge ette kõik, mis meil
on, isegi, kui see paistab vähesena.

Evangelistid jutustavad meile, et
Jeesus võttis need proviandid,
õnnistas ja murdis leibasid ning
andis need jüngritele inimestele
jagamiseks. Sellest jätkus kõigile ja
veel nõnda palju, et nad vajasisid
kahteteist korvi ülejääkide tarvis:
neil jäi lõpuks rohkem üle, kui neil
alustades oli. Jumalik sekkumine tegi
võimalikuks, et nende isiklikud
vahendid kasvasid läbi nende
suuremeelse pingutuse neid teiste
abistamiseks kasutada.

Püha Johannes esitleb seda stseeni
kui sissejuhatust meie Issanda pikka
diskursusesse Elu Leivast. Nende
kahe kirjakoha vaheline seos on
selge: leibade paljundamine viitab
ennetavalt Armulaua müsteeriumile,

[9] milles meie Issand pakub meile ülikülluslikku toidust. See sakrament läheb isegi kaugemale, sest transsubstantsiooni ime läbi muutub see pelgalt alandlik mateeria Kristuse Ihuks ja Vereks: üleloomulikuks toiduseks, Inglise Leivaks, uueks mannaks, mis taastab uue Jumala Rahva jõu. Ent me võime sellest sündmusest ammutada ka teisi õpetusi. Kui me mõtiskleme selle stseeni üle ja püüame seda üle kanda oma siseellu, siis võime tunda Issandat meile ütlevat: kaalutlege vahendeid, mis teil on, vaadelge endid julgelt. Siis pange minu jalge ette kõik, mis teil on; ja ärge muretsege, kui teil midagi puudub, sest mul on rohkem kui küllalt.

Kartmatus

Mõtisklegem nüüd apostlite olukorra üle. Olles otsustanud kasutada kõiki oma vahendeid, seisid nad silmitsi ülesandega jagada midagi, mis oli nii

suure inimhulga jaoks ilmselgelt puudulik. Ei ole kerge näha, kuidas see ime tegelikult sündis. Teist tüüpi imesid – ehkki need võivad olla üllatavamad – on palju lihtsam ette kujutada: Jeesus paneb oma käe kellegi peale, või ütleb paar sõna ja haige tervis taastub. Kuid antud juhul ei ole lihtne täpselt teada, mis juhtus, sest on palju võimalusi, kuidas see kõik oleks võinud toimuda.

On võimalik, et see väike hunnik leivatükikesi, milleks Jeesus need viis leiba ja kaks kala oli jaganud, kasvas äkitselt mahus ning seda, mida enne oli vähe, sai nüüd apostlite silme ees olema ülikülluslikult. Kuid on ka teine, vähem tähelepanuväärne võimalus. Selline, mis aitaks neil selgemini mõista põhjanevat õpetust, mida Kristus võis tahta edasi anda oma jüngritele läbi sajandite.

Meie Issand võis need tükikesed ära jagada apostlite vahel, kes hakkasid neid omakorda rahvahulgale edasi jagama. Seda on lihtne ette kujutada, kuidas nad hakkasid – võib-olla mõningase piinlikkustundega – ulatama kõige lähemal olevatele inimestele tillukesi leiva- ja kalatükikesi. Võib-olla pidi meie Issand neid isegi julgustama, et nad ei oleks nõnda ihned ja annaksid kõigile nii palju, kui nad vajasid. Võib-olla mõtles üks jüngritest, et nõnda tehes saavad vaid väga vähesed midagi süüa. Ning võib-olla ütles Jeesus talle seepeale: usu; me astume igale probleemile vastu selle ilmnedes, kuid ärgem tehkem asju poolikult; ole suuremeelne.

Nad hakkasid leibu heldelt jagama. Ning vähehaaval mõistsid nad, et aset leidis ime. Kui asjad juhtusid sel teisel viisil, siis ei oleks leibade kogus nende korvis iialgi kuigi palju kasvanud. Seda oli alati väga vähe;

see jättis alatasa mulje, et sellest jätkub veel vaid mõnele. Ent sellest jätkus küll ja rohkem kõigile.

Mannat, mis toitis kõrbes Iisraeli rahvast, polnud samuti võimalik koguda. [10] Jumal tahtis, et Tema rahvas mõistaks, et see oli jumalik kingitus ning, et nad jätaksid endid Tema hoolde, loobudes pelgalt inimlikust turvalisusest. Võib-olla tahtis Jeesus, et apostlid saaksid sarnase kogemuse.

Need kohaolijad, kes said aru, mis oli juhtunud, olid kindlasti imestunud.

Apostlite jaoks oli see selge usu õppetund. Paar kuud hiljem pidi meie Issand paluma neil enda õlule võtta miljonite hingede kujundamise vajadus: *Minge kõike maailma, kuulutage evangeeliumi kogu loodule!*

[11] Kes olid nemad, et võtta enda kanda selline tohutu ülesanne? Mida saaksid nad teha? Kas ei oleks parem seada eesmärke, mis on nende võimete piirides? Võib olla meenus

neile siis, mida nad olid äsja kogenud. Neile võis meenuda, kuidas meie Issand palus neil kokku lugeda, kui palju vahendeid neil oli. Tema jaoks ei olnud vahet, kas toita rahvahulka viie leivaga või mitte ühegagi, kuid Ta tahtis õpetada apostleid tegema omalt poolt kõik, mis võimalik. Nad võisid mõelda selle peale, et Ta ei lubanud nappidel vahenditel vähendada neile seatud eesmärki; Teda ei rahuldanud üksnes sümboolne abi, mis poleks lahendanud probleemi. Neile võis meenuda, et neil oli napilt vahendeid, kuid need osutusid piisavaks. Nad olid õppinud, et apostellike eesmäärke seades ei saanud otsustavaks teguriks mitte nende endi võimed (millest neil tuli samuti teadlik olla), vaid teiste vajadused.

Me tahame seada ambitsioonikaid apostolaadi eesmäärke, mis on ajendatud Jumala janust hingede

järele mistahes tegevusaladelt. [12]
Me püüdleme selle poole, et
„ülendada Kristus kogu inimtegevuse
tippu.” [13] Me ei saa oodata, kuni
meil on rahvahulkade toitmiseks
vajalik kogus leiba. Seades kõrgeid ja
heldeid eesmärke on lihtne aru
saada, kui suur on erinevus meie endi
võimete ja selle vahel, mida me
näeme, et Jumal meilt ootab; mõistes
oma jõuetust ja suutmatust, võime
isegi tunda, et pea hakkab ringi
käima. Kuid me ei peaks seda
nägema kui märki sellest, et meil on
vähe usku. Vastupidi, see võib
näidata, et Jumala armastus tõukab
meid oma väiksusest üle olema. See
rahutus, mis ei tõkesta
suuremeelsust, teeb lootuse
võimalikuks, sest kus on täielik
kindlus, seal ei saa olla lootust. [14]

Optimism

Seega, usk, mida meie Issand meilt
ootab ei seisne kindluses, et meie

endi omadused saavad rohkendatud. Pigem tähendab see panna oma viis leiba Jumala teenistusse, käitudes nagu need leivad oleksid piisavad, isegi, kui nõnda tehes tunneme me jätkuvalt väga selgelt oma piiratust. Elamine usust lähtuvalt ei ole tunnete, vaid tegude küsimus, isegi, kui meie tunded näivad olevat vastuolus fundamentaalsete veendumustega, millele on rajatud kogu meie tegevus.

„Kristlik optimism ei ole magus optimism ega ka pelgalt inimlik kindlustunne, et kõik saab korda. See on optimism, mille juured on meie vabaduse teadvustamises ja armu võimu kindlas usaldamises. See on optimism, mis paneb meid esitama nõudmisi iseendale, nägema vaeva, et vastata igal hetkel Jumala kutsele.”
[15]

Kristlase usk ei ole nagu kellegi avalus, kes ei näe raskusi ja usaldab

lihtsalt, et kõik läheb alati hästi. Vastupidi, usk kustub esile optimismi, „mille juured on meie vabaduse teadvustamises”; see on selline optimism, mis säilib tänu arusaamise, et asjad võivad minna valesti ja vahel lähevadki, sest inimese vabadus – meie ja teiste oma – ei taha alati seda, mida tahab Jumal. Ja sellepärast on „optimism see, mis paneb meid...nägema vaeva, et vastata igal hetkel Jumala kutsele,” teades, et isegi siis ei saa me olla kindlad, et kõik läheb alati hästi.

Usk, mida Issand meilt ootab, ei ole seega kindlus, et kõik läheb alati hästi. See on usaldus, et ükskõik, kuidas asjad ka ei läheks, Jumal kasutab neid minu, mind ümbritsevate inimeste ja kogu Kiriku hüvanguks. Teisisõnu: Jumal ei oota, et kõik, mis ma teen, tuleks hästi välja ning samuti ei oota mina, et kui ma teen, mida ma pean, siis tagab Jumal asjade kordamineku. Oleks

naiivne arvata, et piisab olla hea selleks, et kõik oleks positiivne. Jumal ootab minult usaldust Tema vastu ja seejuures, et ma teeksin kõik, mis on minu võimuses aitamaks asjadel hästi korda minna. Ning mul on see kindlus, et tehes, mida Ta tahab, täidan ma oma elus tõeliselt olulist eesmärki, isegi kui see ei vii alati positiivsete tulemusteni. Mõned asjad lähevad halvasti, kuid ma järgin püha Pauluse nõuannet: „*vinci a malo, sed vince in bono malum*” – ära lase kurjal võitu saada enese üle, vaid võida sina kuri heaga. [16] Ja seepärast, vaatamata kõigele, pääseb headus võidule: *omnia in bonum!*

Jumal on usaldanud Kirikule ja igale kristlasele suure missiooni. See ei tohiks meid üllatada, kui see näib ületavat meie võimeid või, kui me sellele mõeldes tunneme, et seda on meie jaoks liiga palju. Vahel, seistes silmitsi tohutu apostelliku

ülesandega, ei pruugi me teada, kuidas alustada, ja tunneme kiusatust lasta oma piiratusel meid tagasi hoida. Mõtisklemine selle stseeni üle, mida oleme äsja vaadelnud, tuletab meile veelkord meelde, et meie Issand ootab meilt, nagu ka apostlitelt, et me kannaksime vastutust kujundada paljusid hingi, kasutades kõiki meie võimeid. Ja Ta ootab, et me alustaksime tehes, mida me saame, kartmata, kas me suudame selle lõpule viia või mitte. Kahtlemata tuleb meil teha tuleviku jaoks plaane ja koguda varusid, kuid meie leibade ja kala vähesus ei tohiks kunagi olla vabandus, et mitte teha igal hetkel seda, mis on meie võimuses. Jumal hoolitseb hilisema eest. Nõnda, kuigi me ei ole kindlad selles, mida tulevik toob, elame me tõeliselt lähtuvalt usust.

.....

[1] Vrd Mt 14: 13

[2] Mt 14:14

[3] Mt 14:15

[4] Mt 14: 16

[5] Jh 6: 7

[6] Mk 6:38

[7] Ibid

[8] Mt 14: 18

[9] Vrd *Katoliku Kiriku katekismus*,
nr 1335

[10] Vrd 2Ms 16: 17-20

[11] Mk 16: 15

[12] Püha Josemaría. *Tee*, nr 301

[13] Püha Josemaría. *Sepikoda*, nr 685

[14] Vrd Rm 8: 24

[15] Püha Josemaría. *Sepikoda*, nr 659

[16] Rm 12: 21

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
et-ee/article/elades-usust-lahtuvalt/](https://opusdei.org/et-ee/article/elades-usust-lahtuvalt/)
(21.02.2026)